

Vergaderjaar 2009–2010

21501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 198

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELE-
GENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2010

U treft hierbij de geannoteerde agenda aan voor de Informele Raad van 28 en 29 januari a.s. in Barcelona (Spanje).

Het Spaans Voorzitterschap heeft voorgesteld tijdens de Informele Raad over een aantal brede onderwerpen te spreken die ook relevant zijn voor de discussie over de opvolger van de Lissabonstrategie (EU 2020). De onderwerpen voor deze Informele Raad betreffen met name werkgelegenheid en sociale zekerheid en niet de vormgeving van de strategie als zodanig.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

Geannoteerde agenda

Informele Raad voor Werkgelegenheid en Sociaal Beleid d.d. 28 en 29 januari 2010

Op 28 en 29 januari a.s. vindt in Barcelona (Spanje) een Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid plaats. Het Spaanse Voorzitterschap heeft voorgesteld tijdens de Informele Raad over een aantal brede onderwerpen te spreken die ook relevant zijn voor de discussie over de opvolger van de Lissabonstrategie (EU2020). De Europese Commissie heeft een publieksconsultatie gestart ter voorbereiding op haar voorstellen voor de EU2020-strategie. Het kabinet is ook voornemens een bijdrage aan de consultatie te leveren. De onderwerpen voor deze Informele Raad betreffen met name werkgelegenheid en sociale zekerheid en niet de vormgeving van de strategie als zodanig.

Onderwerpen voor discussie

In de eerste plaats wil men spreken over de crisis en in het bijzonder de weg uit de crisis. Men noemt daarbij het belang om de korte termijn reactie op de crisis te combineren met maatregelen die het mogelijk maken op de lange termijn uitdagingen te reageren zoals globalisering, vergrijzing, en de ontwikkeling naar een op kennis gerichte samenleving en een groene economie. Tegelijkertijd onderstreept het Voorzitterschap de noodzaak om te voorkomen dat de werkloosheid als gevolg van de crisis structureel wordt. Het Voorzitterschap vraagt de lidstaten aan te geven welke lessen uit de crisis kunnen worden getrokken en wat de grootste uitdagingen voor de EU zijn. Ook vraagt men welke maatregelen het meest effectief zijn om de gevolgen van werkloosheid voor jongeren te beperken.

Een tweede onderwerp betreft het belang van menselijk kapitaal bij het herstel van de economie. Men wijst op het belang van training voor de verbetering van de inzetbaarheid van werknemers gedurende hun loopbaan. Ook veranderen de op de arbeidsmarkt vereiste vaardigheden, bijvoorbeeld als gevolg van globalisering en door het streven naar meer flexibele organisatievormen van werk. Dit alles vraagt goede onderwijsstelsels en inzicht in de veranderende behoeften zodat vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in evenwicht kunnen worden gebracht. Het Voorzitterschap vraagt lidstaten welke de benodigde veranderingen zijn in onderwijsstelsels en naar de manier waarop lidstaten de ontwikkeling van vaardigheden voor banen in sectoren als technologie, milieu en zorg in goede banen willen leiden. Ook wil men spreken over de mogelijkheden om veranderingen in de arbeidsmarktbehoeften te voorspellen.

Het derde en laatste onderwerp betreft de sociale zekerheid en sociale samenhang. De invalshoek bij dit onderwerp is breed. Het Voorzitterschap geeft aan dat de sociale stelsels van de lidstaten als automatische stabilisator werken in de crisis. Dit is van belang bij het ontwerp van de strategieën om uit de crisis te komen. Voor de middellange termijn onderstreept het Voorzitterschap dat financiële houdbaarheid en de toereikendheid van voorzieningen in samenhang moeten worden gezien en vraagt het de mening van lidstaten hierover. Men noemt hier in het bijzonder de pensioenstelsels. Ten slotte wijst het Voorzitterschap op de externe dimensie van de Europese samenwerking en in het bijzonder op de samenhang tussen mondiale ontwikkelingen en nationale sociale stelsels. Ook moet Europa inzetten op het bevorderen van de Decent Work Agenda van de ILO en de uitbreiding van sociale zekerheid in mondiaal verband. Dit betekent volgens het Voorzitterschap dat economische integratie en ontwikkelingen in landen buiten de EU moeten samengaan met voortgang in

termen van sociale samenhang. Het Voorzitterschap vraagt lidstaten welke aanpak zij hier wensen en of nauwere samenwerking met de ILO gewenst is.

Nederlandse inbreng

Nederland kan zich vinden in de keuze van thema's. De door het Voorzitterschap gekozen thema's betreffen vragen die op dit moment relevant zijn voor alle lidstaten. Het is goed dat het Voorzitterschap aandacht vraagt voor de weg uit de crisis en daarbij een koppeling legt tussen de situatie op de korte termijn en de uitdagingen voor de lange termijn. Laatstgenoemde uitdagingen zijn onverminderd door de crisis. De urgentie om erop te reageren is zelfs toegenomen, onder meer doordat de overheidsfinanciën duidelijk zijn verslechterd door de crisis. Het gaat dan bijvoorbeeld om de gevolgen van de vergrijzing voor zowel arbeidsaanbod als overheidsfinanciën. Crisismaatregelen moeten zodanig zijn ingericht dat ze de dynamiek op de arbeidsmarkt op langere termijn niet verstoren – zoals Nederland beoogt met de deeltijd WW – en de inzetbaarheid van werknemers bevorderen door nadruk op scholing. Daarbij moeten nu al maatregelen worden genomen die goed zijn voor de structurele ontwikkeling van de economie, de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en het in stand houden van een solide stelsel van sociale voorzieningen. Nederland kan in dit verband wijzen op het kabinetsbesluit over de verhoging van de AOW-leeftijd. Het is van belang dat ook andere lidstaten, ondanks de toegenomen werkloosheid, voor ogen houden dat het bevorderen van het arbeidsaanbod cruciaal zal zijn om een gunstige economische ontwikkeling mogelijk te maken in het licht van de vergrijzing. Deze discussie hangt nauw samen met de door het Voorzitterschap gelegde koppeling tussen financiële houdbaarheid en de toereikendheid van voorzieningen, in het bijzonder pensioenstelsels. Nederland kan in dat verband wijzen op de ontwikkelingen in Nederland op het gebied van de aanvullende pensioenen. Kapitaalgedekte stelsels als het Nederlandse ondervinden de effecten van de crisis en dit is voor het kabinet aanleiding geweest een aantal werkgroepen in het leven te roepen om het stelsel tegen het licht te houden ten einde te bezien of, en zo ja welke, aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarnaast is het voor Nederland van belang dat landen met omslagstelsels die op korte termijn relatief minder gevolgen van de crisis ondervinden, ook aandacht houden voor de houdbaarheid op langere termijn. Juist in een omslagstelsel kunnen de gevolgen van de vergrijzing sterk voelbaar worden op langere termijn. Daarbij is het terecht om de financiële houdbaarheid en toereikendheid van de voorzieningen in samenhang te bezien; het doel van het beleid moet zijn om beide aspecten te waarborgen.

Nederland onderschrijft belang en noodzaak van een flexibel, responsief, marktgericht en innovatief stelsel van beroepsonderwijs en scholing. Onderwijs en scholing moeten snel kunnen inspelen op veranderende demografische en economische omstandigheden. Dit vraagt onder andere om nauwe en frequente samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Een punt waar Nederland in het bijzonder op zal ingaan is de externe dimensie van Europese samenwerking. Om als Europa effectief te zijn in mondiaal verband zullen lidstaten goed moeten samenwerken en een consistent geluid laten horen. Nederland ondersteunt dan ook van harte de inzet van het Voorzitterschap dat de lidstaten samen inzetten op het bevorderen van de Decent Work Agenda van de ILO, waaronder de uitbreiding van sociale zekerheid in mondiaal verband. Dit sluit goed aan bij de Nederlandse inspanningen in ILO-verband voor de ontwikkeling van een mondiale sociale vloer. Binnen de ILO vindt een discussie plaats om te komen tot de formulering van Social Protection Floor, dat wil zeggen

een basispakket van sociale arrangementen zoals toegang tot gezondheidszorg, ouderdoms- en invaliditeitsverzekering en onderwijsvoorzieningen voor kinderen, als opmaat voor een hoger beschermingsniveau.